

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové, ve věci

žalobkyně: **Česká pošta, s. p.**, IČ 47114983
se sídlem Politických vězňů 909/4, 225 99 Praha 1

proti
žalovanému: **Magistrát města Pardubic**, IČ 00274046
se sídlem nám. Republiky 12, 530 21 Pardubice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2019, č. j. OSA/PO-39/19/23

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Pardubic ze dne 17. 7. 2019, č. j. OSA/PO-39/19/23, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalobkyni se vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

1. Úřad městského obvodu Pardubice V (dále též „správní orgán prvního stupně“) vydal pod č. j. 1094/20149/OIS/Fa – 2, příkaz podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, jímž M. S., nar. X, trvale bytem X, 537 01 Chrudim, uložil za přestupek proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. b)

zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, pokutu ve výši 10.000,- Kč.

2. Příkaz se správní orgán prvního stupně pokusil M. S. doručit prostřednictvím žalobkyně na adresu trvalého pobytu M. S. (X, 537 01 Chrudim). Zásilka se však správnímu orgánu prvního stupně vrátila jako nedoručená s poznámkou, že adresát nebyl vyzván k vyzvednutí zásilky ve smyslu § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“), a nebylo mu zanecháno poučení ve smyslu § 23 odst. 5 správního řádu, neboť se adresát „odstěhoval“ a „nemá schránku“.
3. Vzhledem k tomu, že okolnost, že se adresát odstěhoval a nemá schránku, není důvodem pro to, aby poštovní doručovatel nezanechal na jiném vhodném místě na adrese X, 537 01 Chrudim, výzvu (oznámení o neúspěšném doručení písemnosti) s poučením ve smyslu § 23 odst. 4, 5 správního řádu, reklamoval správní orgán prvního stupně doručení příkazu a žádal žalobkyni o jeho opětovné doručení, tentokrát však v souladu se zákonem [§ 23 odst. 1, 3, 4, 5 správního řádu ve spojení s § 3 odst. 2 písm. e) zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o poštovních službách“)]. Současně žalobkyni správní orgán prvního stupně poučil o správném postupu při doručování a upozornil žalobkyni, že pokud nebude při doručování postupovat způsobem, který odpovídá požadavkům úředního doručování písemností podle správního řádu, ustanoví správní orgán prvního stupně žalobkyni opatrovníkem M. S. pro předmětné správní řízení [§ 32 odst. 2 písm. d) správního řádu], neboť pouze v důsledku nesprávného postupu žalobkyně se správnímu orgánu prvního stupně nedaří M. S. doručovat [správní řád neobsahuje obdobné ustanovení jako občanský soudní řád (srov. § 49 odst. 2 větu druhou zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále též „o. s. ř.“)]. Současně správní orgán prvního stupně žalobkyni informoval o možnosti uložení pořádkové pokuty podle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu.
4. Žalobkyně však pokyn oprávněné úřední osoby k doručení příkazu v souladu s § 23 správního řádu ignorovala a setrvala na (nesprávném) závěru, že v důsledku absence „domovní schránky adresáta“ nebylo možno na místě zanechat výzvu (oznámení o neúspěšném doručení písemnosti) s poučením ve smyslu § 23 odst. 4, 5 správního řádu [dle již ustálené soudní praxe „domovní schránka není jediným místem, kam lze oznámení vložit“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2011, č. j. 8 As 16/2011 - 83, publ. pod č. 2486/2012 Sb. NSS); jiným vhodným místem může být např. nástěnka (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2020, č. j. 5 Azs 429/2019 - 40), vstupní dveře (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 - 29) apod.]. Správní orgán prvního stupně se nepokusil o nové doručení zásilky, neuložil žalobkyni pořádkovou pokutu, nepokusil se ani o doručení zásilky sám či prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení, event. prostřednictvím obecní policie, ale bez dalšího (po jednom neúspěšném pokusu o doručení a následné neúspěšné reklamaci) usnesením ze dne 15. 5. 2019, č. j. 1094/2019/OIS/Fa - 5, ustanovil podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu žalobkyni opatrovníkem M. S. V odůvodnění rozhodnutí o ustanovení opatrovníka správní orgán prvního stupně uvedl, že M. S. je osobou, které se prokazatelně nedaří doručovat. Jelikož správní orgán neměl žádné informace o osobách blízkých M. S., považoval správní orgán prvního stupně žalobkyni za jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu, která je způsobilá vykonávat funkci opatrovníka,

přičemž při volbě opatrovníka přihlédl i k tomu, že to byla žalobkyně, kdo doručování úředních písemností M. S. svým nezákonným postupem „znemožnil“.

5. Proti usnesení Úřadu městského obvodu Pardubice V ze dne 15. 5. 2019, č. j. 1094/2019/OIS/Fa – 5, podala žalobkyně včasné odvolání (žalobkyně též podala odpor proti příkazu ze dne 19. 3. 2019, č. j. 1094/20149/OIS/Fa – 2, ten však již včasný nebyl; žalobkyně tak hned po ustanovení opatrovníkem selhala při výkonu této funkce). V odvolání, které nemělo odkladný účinek (§ 76 odst. 5 správního řádu), žalobkyně namítala, že ji nelze považovat za jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu. Žalovaný však odvolání žalobkyně rozhodnutím ze dne 17. 7. 2019, č. j. OSA/PO-39/19/23, zamítl a usnesení Úřadu městského obvodu Pardubice V ze dne 15. 5. 2019, č. j. 1094/2019/OIS/Fa – 5, potvrdil.
6. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2019, č. j. OSA/PO-39/19/23, podala žalobkyně žalobu, v níž stejně jako v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně namítala, že ji nelze považovat za jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu, neboť M. S. nezná, nemá k němu žádný vztah, navíc v místě trvalého pobytu M. S. ani v místě sídla správního orgánu prvního stupně nemá žádného kvalifikovaného zaměstnance, který by mohl být vykonavatelem opatrovnictví. Dle žalobkyně měla být v situaci, kdy správním orgánům nebyla známa žádná osoba M. S. blízká, ustanovena opatrovníkem obec, v níž je M. S. hlášen k trvalému pobytu. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobkyně mělo být rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 7. 2019, č. j. OSA/PO-39/19/23, zrušeno.
7. Žalovaný v obsáhlém vyjádření k žalobě (vyjádření bylo třikrát delší než odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, byť jsou žalobní námitky totožné s námitkami odvolacími) připomněl, že M. S. se nedařilo doručovat, přičemž příčinou tohoto stavu byl nesprávný, resp. nezákonný postup zaměstnance žalobkyně, který nezanechal na jiném vhodném místě na adrese X, 537 01 Chrudim, výzvu (oznámení o neúspěšném doručení písemnosti) s poučením ve smyslu § 23 odst. 4, 5 správního řádu, ačkoliv takovému postupu nic objektivně nebránilo, neboť v objektu na adrese X, 537 01 Chrudim, se nachází provozovny a sídla řady podnikatelů, nejde o opuštěný objekt, jde o objekt v dobrém stavu (v širším centru města Chrudim). Byly tak splněny podmínky pro ustanovení opatrovníka dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu. Jelikož správní orgány v řízení o přestupku nejsou oprávněny ze základního registru obyvatel a z informačního systému evidence obyvatel získávat informace o příbuzných (event. jiných osobách blízkých) procesně plně způsobilého přestupce, který se nenachází v péči jiné osoby, přičemž správní orgány žádnými informacemi o osobách blízkých přestupci S. z úřední činnosti nedisponovaly, hledaly jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu a dospěly k závěru, že žalobkyně „již *fakticky zájmy přestupce hájí*“ (myšleno zřejmě mařením doručování – pozn. soudu) *a tedy jej může hájit i nadále*“. Současně je dle žalovaného žalobkyně dostatečně personálně vybavena k tomu, aby mohla funkci opatrovníka vykonávat (disponuje právním odborem, který je schopen na základě podkladů zajištěných zaměstnanci žalobkyně v místě sídla správního orgánu vyhotovit potřebná podání, event. se žalobkyně může nechat zastoupit). Žalobkyni tedy ve výkonu funkce opatrovníka nebránily žádné závažné důvody. Jelikož současně nebylo správním orgánům známo (a žalobkyní ani tvrzeno), že by žalobkyně měla zájem na výsledku řízení,

který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy M. S., nebylo možno odvolání žalobkyně vyhovět, přičemž žalovaný současně neshledal důvod pro ustanovení města Chrudim opatrovníkem M. S., neboť to byla žalobkyně, kdo znemožnil doručování žalobci a město Chrudim by „*k této agendě přišlo jak slepý k houslím*“. Dle žalovaného proto žaloba není důvodná a měla by být zamítnuta. Závěrem žalovaný dodal, že správní orgány jsou opakovaně nuceny u žalobkyně reklamovat doručení zásilek, přičemž pochybení žalobkyně způsobují v průběhu správních řízení komplikace. Žalovaný by uvítal, pokud by žalobkyně úsilí, které věnuje tomuto soudnímu sporu, spíše věnovala školení svých zaměstnanců (resp. je seznámila s právní úpravou doručování podle správního řádu) a zabránila tak vzniku dalších podobných sporných případů.

8. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Podle § 25 odst. 1 správního řádu osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy, a v dalších případech, které stanoví zákon, se doručuje veřejnou vyhláškou.
10. Podle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat.
11. Podle § 32 odst. 3 správního řádu nejde-li o účastníka, kterému má být v řízení uložena povinnost nebo odňato právo, správní orgán opatrovníka podle odstavce 2 písm. d) a e) neustanoví a účastníkům tam uvedeným doručuje veřejnou vyhláškou.
12. Podle § 32 odst. 4 správního řádu opatrovníkem správní orgán ustanoví toho, u koho je osoba, jíž se opatrovník ustanovuje, v péči, anebo jinou vhodnou osobu. Tato osoba je povinna funkci opatrovníka přijmout, pokud jí v tom nebrání závažné důvody. Účastníku, který v očekávání vlastní nezpůsobilosti právně jednat projevil vůli, aby se určitá osoba stala jeho opatrovníkem, ustanoví správní orgán opatrovníkem s jejím souhlasem osobu označenou za opatrovníka v předběžném prohlášení. Opatrovníkem nelze ustanovit osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovance.
13. Nejvyšší správní soud již v odůvodnění rozsudku ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163, uvedl, že ustanovení § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu obsahuje dva předpoklady, za kterých lze účastníku správního řízení ustanovit opatrovníka. Jde o situace, kdy je osoba neznámého pobytu nebo sídla, a o situace, kdy se jí prokazatelně nedaří doručovat. Nejde o dvě podmínky, které musí být kumulativně splněny, ale o dva na sobě nezávislé předpoklady, za nichž může být opatrovník ustanoven. V odůvodnění rozsudku ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 23/2011 - 118, pak Nejvyšší správní zdůraznil, že do kategorie osob, jimž se prokazatelně nedaří doručovat [§ 32 odst. 2 písm. d) správního řádu], nespádají osoby neznámého pobytu, ani osoby, které si písemnosti opakovaně nepřebírají, a písemnosti jsou jim proto doručovány cestou náhradního doručení. Za osoby, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, je třeba považovat spíše osoby, kterým je opakovaně doručováno náhradním způsobem, přičemž následně je k jejich žádostem opakovaně

rozhodováno o určení neplatnosti takového doručení. Takovým osobám lze ustanovit opatrovníka, který zajistí efektivnější průběh správního řízení.

14. Z výše uvedeného je zřejmé, že „*doručení fikcí podle ust. § 24 odst. 1 správního řádu je tedy nutno upřednostnit před doručováním veřejnou vyhláškou či ustanovením opatrovníka a doručováním jemu. Důvodem je i skutečnost, že postup předcházející nastoupení fikce zaručuje vyšší ochranu práv adresáta, neboť se může s ohledem na ust. § 23 odst. 4 správního řádu snáze a rychleji dovědět o neúspěšném doručení a svá práva tak v řízení účinněji chránit*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 - 29, či z poslední doby rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2019, č. j. 1 Azs 466/2018 - 50, body 28, 29 a judikaturu tam citovanou).
15. Dle názoru soudu proto nelze za osobu, které se prokazatelně nedaří doručovat [ve smyslu § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu], považovat osobu, již se jednou nepodařilo doručit postupem dle § 24 odst. 1 správního řádu pouze v důsledku pochybení poštovního doručovatele, který na adrese trvalého pobytu žalobce nezanechal výzvu (oznámění o neúspěšném doručení písemností) s poučením ve smyslu § 23 odst. 4, 5 správního řádu, ačkoliv mu v tom nic objektivně nebránilo. O tom, že v daném případě bylo možno výzvu (oznámění o neúspěšném doručení písemností) s poučením ve smyslu § 23 odst. 4, 5 správního řádu na adrese X, 537 01 Chrudim, zanechat, soud nepochybuje (i žalobkyně při jednání dne 17. 6. 2020 připustila možnost, že došlo k pochybení jejího zaměstnance), neboť jak již uvedl žalovaný, v objektu na adrese X, 537 01 Chrudim, se dle živnostenského rejstříku nachází provozovny či sídla 20 podnikatelů, nejde o opuštěný objekt, jde o objekt v širším centru města Chrudim (v dobrém stavu). Nadto soud M. S. v průběhu soudního řízení též doručoval a zásilku se mu podařilo prostřednictvím žalobkyně – byť tzv. náhradním způsobem - doručit. Zásilka se sice i soudu vrátila s poznámkou „*nemá schránku*“, nicméně zaměstnanec žalobkyně (poštovní doručovatel) tentokrát na vhodném místě zanechal výzvu podle § 49 odst. 2 o. s. ř.
16. Pokud tedy žalobkyně nerespektovala pokyn oprávněné úřední osoby (ač jí v tom objektivně nic nebránilo) a při doručování zásilky výslovně odmítla postupovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy [§ 23 odst. 4, 5 správního řádu ve spojení s § 3 odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách], čímž závažně ztěžovala postup řízení, měla jí být uložena pořádková pokuta podle § 62 odst. 1 písm. c) správního řádu (k této možnosti srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 4. 1995, sp. zn. 6 A 157/94, či usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2001, č. j. 29 Ca 506/2000-26) a poté měl být učiněn další pokus o doručení zásilky [pokud by selhal i opakovaný pokus o doručení, mohl se správní orgán pokusit o doručení zásilky sám, prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení či prostřednictvím obecní policie (§ 19 odst. 1 správního řádu)]. Účastníku správního řízení, kterému má být v řízení uložena povinnost nebo odňato právo, však nemůže být ustanoven opatrovník pouze proto, že žalobkyně není schopna při doručování jemu adresovaných úředních zásilek postupovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy, neboť porušení povinností provozovatelem poštovních služeb nemůže jít k tíži účastníka řízení. V opačném případě by byl účastník řízení neoprávněně krácen na svých právech. Stejně tak nelze institut opatrovníka využívat jako prostředek, jímž má být žalobkyně donucena postupovat při doručování způsobem, který odpovídá požadavkům úředního doručování písemností podle správního řádu, jelikož

smyslem institutu opatrovníka je především ochrana práv a zájmů účastníka (byť soud chápe frustraci žalovaného, který musí u žalobkyně opakovaně reklamovat doručení úředních zásilek).

17. Žalobkyně v žalobě nicméně nenamítala, že v řízení o přestupku nebyly splněny podmínky pro ustanovení opatrovníka, resp. že M. S. není osobou, které se prokazatelně nedaří doručovat, a proto výše uvedené skutečnosti nemohly vést ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobkyně však namítala, že není vhodnou osobou ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu. Tato námitka, která žalobkyni přísluší (osoba, která s ustanovením do funkce opatrovníka nesouhlasí, má zákonem stanovené prostředky obrany proti tomuto ustanovení, pokud prokáže, že není vhodnou osobou pro tuto funkci, nebo že jsou zde vážné důvody, které jí v tom brání – k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 As 22/2011-78), je dle názoru soudu opodstatněná.
18. Není pochyb o tom, že smyslem institutu opatrovníka je především ochrana práv a zájmů opatrovance. Proto je opatrovníka třeba hledat pouze mezi osobami, u nichž lze předpokládat, že mají zájem na ochraně práv opatrovance (např. z důvodů existence příbuzenského poměru nebo z jiných osobních důvodů). Opatrovníka je pak třeba hledat především v okruhu osob blízkých opatrovanci (srov. - mutatis mutandis - nález Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2002, sp. zn. I. ÚS 559/2000), event. mezi osobami, které o opatrovance pečují.
19. V nyní projednávané věci nebylo mezi účastníky sporné, že správní orgány v řízení o přestupku nejsou oprávněny ze základního registru obyvatel a z informačního systému evidence obyvatel získávat informace o příbuzných (event. jiných osobách blízkých) procesně plně způsobilého přestupce [viz protokol o jednání ze dne 17. 6. 2020, stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru legislativy a koordinace předpisů, založené na listech číslo 38 až 39 soudního spisu a § 109 odst. 1, 2 zákona č. 250/2016 Sb., § 18 odst. 5 zákona č. 111/2009 Sb.), přičemž správní orgány žádnými informacemi o osobách blízkých přestupci S. z úřední činnosti nedisponovaly a neměly též informaci o tom, že by se M. S. nacházel v péči nějaké konkrétní osoby. Proto hledaly jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu. Jinou vhodnou osobou může být nepochybně i právnická osoba (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2011, č. j. 8 As 22/2011-78, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2014, čj. 4 As 26/2013-57), a to zejména v případech, kdy opatrovníkem nelze ustanovit vhodnou fyzickou osobu [srov. např. závěr č. 18 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2005 (dostupný na <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>)]. Nicméně i v případě právnických osob platí, že se musí jednat o osobu, u níž lze předpokládat, že má zájem na ochraně práv opatrovance. To ostatně zdůraznil i poradní sbor ministra vnitra v již zmiňovaném závěru č. 18 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 7. 11. 2005, když uvedl, že „kritérium vhodnosti je třeba posuzovat především z hlediska vztahu opatrovníka a opatrovance a z hlediska schopností a možností opatrovníka zastupovat opatrovance“ (vztahem žalobkyně a M. S. se však správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí nezabývaly). Pokud by totiž nebylo při výběru opatrovníka z řad právnických osob nezbytné zkoumat, zda je potenciální opatrovník osobou, u níž lze

předpokládat, že bude mít reálný zájem na ochraně práv opatrovance, bylo by možno ustanovit opatrovníkem v podstatě jakoukoliv právnickou osobu [až na výjimečné případy, kdy by bylo zjištěno, že jde o osobu, o níž lze mít důvodně za to, že má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovance (§ 32 odst. 4, 7 správního řádu)], zvláště když pro výkon funkce opatrovníka není vyžadována žádná zvláštní kvalifikace a opatrovník ustanovený správním orgánem má možnost se nechat ve správním řízení zastoupit na základě plné moci [srov. např. závěr č. 45 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 6. 11. 2006 (dostupný na <https://www.mvcr.cz/webpm/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu-a-spravnimu-trestani.aspx>)]. Takový závěr ovšem nelze akceptovat, neboť vede k absurdním důsledkům – opatrovníkem by pak bylo možno M. S. ustanovit např. PPL, s.r.o., Vodovody a kanalizace Chrudim, a.s., **Technické služby Chrudim 2000**, spol. s r.o., či Sportovní areály města Chrudim, s.r.o., neboť v případě všech těchto subjektů taktéž nelze mít důvodně za to, že mají takový zájem na výsledku přestupkového řízení, který odůvodňuje obavu, že nebudou řádně hájit zájmy M. S., jelikož jejich vztah k přestupkovému řízení vedenému proti M. S. je nepochybně zcela neutrální a zájem na jeho výsledku nulový.

20. Žalobkyně je státním podnikem a provozuje (především) poštovní služby na území České republiky. Nemá žádný vztah k žalobci a nelze předpokládat, že by měla reálný zájem na ochraně práv M. S., a proto ji není možno považovat za jinou vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu. Totéž ovšem nelze tvrdit o obci, jejímž je M. S. občanem. Jak zdůraznil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v odůvodnění usnesení ze dne 9. 12. 2014, č. j. 4 As 26/2013-57, smyslem existence obce jako veřejnoprávní korporace je pečovat o své občany. Proto v případě, že není jiné vhodné osoby, je povinností obce poskytnout osobě neznámého pobytu či osobě, které se prokazatelně nedaří doručovat, alespoň základní procesní ochranu. V opačném případě by totiž v mnoha případech nebylo možné nalézt vhodnou osobu k ustanovení opatrovníkem (rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v této souvislosti současně odmítl praxi správních orgánů, které ustanovovaly do funkcí opatrovníků vlastní pracovníky).
21. Lze tedy uzavřít, že základní žalobní námitka (žalobkyně není jinou vhodnou osobou ve smyslu § 32 odst. 4 správního řádu) byla důvodná, a proto soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.; výrok I). Právním názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení žalovaný vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. Žalovaný nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšná žalobkyně by dle § 60 odst. 1 s. ř. s. měla právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, proti žalovanému, jenž ve věci úspěch neměl. Nicméně soud dospěl k závěru, že jsou zde důvody zvláštního zřetele hodné, pro které je třeba rozhodnout, že se náhrada nákladů řízení žalobkyni nepřiznává (§ 60 odst. 7 s. ř. s.; výrok II). Tyto důvody spatřuje soud v postupu žalobkyně, která při doručování zásilky M. S. nerespektovala jasný pokyn oprávněné úřední osoby (ač jí v tom objektivně nic nebránilo) a výslovně odmítla postupovat v souladu s obecně závaznými právními předpisy [§ 23 odst. 4, 5 správního řádu ve spojení s § 3 odst. 2 písm. e) zákona o poštovních službách], byť ji správní orgán prvního stupně upozornil, že pokud nebude postupovat při doručování

způsobem, který odpovídá požadavkům úředního doručování písemností podle správního řádu, ustanoví ji opatrovníkem M. S. Na toto srozumitelné upozornění správního orgánu prvního stupně žalobkyně nijak nereagovala, nepředěšla vzniku možného sporu a své námitky uplatnila až po vydání správním orgánem prvního stupně avizovaného usnesení. Pro úplnost soud dodává, že se záměrem aplikovat § 60 odst. 7 s. ř. s. žalobkyni seznámil při jednání dne 17. 6. 2020 a žalobkyně proti aplikaci § 60 odst. 7 správního řádu nic konkrétního nenamítala, jeho užití ponechala zcela na úvaze soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 29. června 2020

Jan Dvořák v. r.
předseda senátu